

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši števil. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Lavoslav Novak. — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje petiti vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Zjedinjenje Jugoslovanov pod habsburškim žezlom.

Sešel se je dne 14. junija t. l. hrvaški sabor h kratkemu vojnemu zasedanju. Ob tej priliki so priobčili hrvaški listi članke, v katerih izražajo misel, da bi bil sedaj čas za združenje Hrvatov in Slovencev, ki v vojni vrlo branijo prestol Habsburžanov in ki so se navdušeno vrgli na italijanskega verolomca, hotečega okupirati slovenske zemlje. Zjedinjenje Jugoslovanov, pravijo, naj bo jasno in odločno naše geslo. Saj je to zjedinjenje mogoče in izvedljivo, ker je tudi v interesu avstrijske monarhije. „Agramer Tagblatt“ piše: „Hrvatje in Slovenci v monarhiji hočemo biti združeni, hočemo združeno živeti svoje narodno življenje. Nič neprimernega ni v tem zahtevanju, nič, kar more koga žaliti ali koga pravice kršiti, nič, kar bi ne soglašalo s stališčem velesile in z interesi skupne monarhije. Želja po združenju Hrvatov in Slovencev, ki živi v vsakem hrvaškem in slovenskem srcu, je nekaj najbolj ob sebi razumljivega.“

Pri prvi seji hrvaškega sabora dne 14. junija so prebrali najvišje lastnoročno pismo, v katerem cesar in kralj v toplih besedah govori o junaštvu Hrvatov.

Najvišji reskript pozivlje sabor, naj izvoli 12 člansko regnikolarno deputacijo, ki naj se dogovori z ogrski deputacijo o povišanju števila poslancev v ogrski državni zbor. Deželna vlada predloži saboru zakonske načrte o začasnem proračunu do 31. dec. 1915 in o podaljšanju finančne nagodbe z Ogrsko.

Predsednik dr. Pero Magdić pozdravi sabor in pravi: „Njegovo Veličanstvo je v očetovski ljubezni tudi v sedanjih razmerah sklicalo sabor, da sliši glas hrvaškega naroda, kar je dokaz neskončne kraljeve ljubezni do naroda hrvaškega. Vsemogočni naj Njegovo Veličanstvo ohrani čilega in vedrega v slavo in srečo njegovih narodov.“

Hrvaški narod je l. 1527. svobodno izbral za svojega kralja člana današnje vladarske rodbine in je vstvaril v zgodovinski seji dne 9. marca 1712 temeljni državni zakon, po katerem se bo hrvaški narod s prejasno habsburško dinastijo in ostalimi narodi njene monarhije branil kot eden za vse proti zunanjim sovražnikom. To načelo brambene vzajemnosti so kasneje sprejeli vsi narodi monarhije. Zato danes vsi na bojišču in doma v složni tekmi in v zvestobi do kralja in domovine doprinesejo vsemogoče žrtve za zmago našega orožja.

In tudi mi potomci onih modrih in rodoljubnih mož spoštujemo njihov zapis in se trudimo, da izpolnimo besedo, ki jo zahteva čast našega naroda. Vršimo jo tem rajši danes, ko je verolomni bivši zaveznik z oboroženo roko posegel po našem morju, po zemlji, kjer večinoma prebivajo Hrvati in Slovenci (navdušeni klici: Živeli Slovenci!), po zemlji, katero je Hrvat vedno imenoval svojo domovino. In ta sovrag gre celo v imenu narodnega načela, da bi zaslužnil cel del kulturnega državnega naroda, ki noče biti suženj nikomur. (Dolgotravno odobravanje in ploskanje.) Hrvaški narod je že nad tisoč let državni narod, je vedno branil svojo svobodo in se je vzdržal v vseh prilikah in neprilikah življenja in znal varovati svojo domovino. Znal bode tudi v današnjih težkih razmerah.

To dokazujejo na stotisoče broječe hrvaške čete, ki so postavljene na bojne poljane, kjer se bore z junaštvom brez primere in izredno žilavostjo.

To dokazujejo neštete žrtve v tem boju padlih hrvaških junakov, katerih se spominjamo s ponosom in posebno hvaležnostjo in katerim naj narod ohrani časten spomin.

Z ozirom na te in velike gospodarske žrtve, ki jih doprinese hrvaški narod za srečen izid vojne, moram izraziti trdno prepričanje vsega sabora, ki je predstavitelj naših političnih in narodnih teženj, da bodo doprinesene žrtve obrodile blagoslovljen sad, da se vresniči ona nepreklicna in stalna zahteva hrvaškega naroda po narodnem zjedinjenju (poslanci vstanejo in burno ploskajo) v eno, jedinstveno, svoje državno telo na osnovi narodnega načela ter pozitivnega in historičnega hrvaškega državnega prava, da se omogoči svoboden razvoj narodno-političnega, prosvetnega in gospodarskega življenja hrvaškega naroda v interesu monarhije. Sedanji čas zahteva, da se vse naše dobre državne moči združijo v enem cilju, in ta cilj je — zmaga našega orožja. Za ta cilj moramo delati, krepiti skupno moč in po potrebi tudi zatajiti strankarske interese; moramo iskati, kar nas v službi domovine spaja, in varovati se tega, kar razdvaja.

Prvi korak za to naj nam bo, da pozdravimo udano našega milostnega in ljubljenega kralja, naše čete in njihovega vrhovnega poveljnika nadvojvodo Friderika. Prosim, da me visoki sabor izvoli za to pooblastiti. Živio kralj, živela Hrvatska! (Dolgotrajni klici: Živelo hrvaško morje! Živela hrvaška Reka! Živela Istra! Živeli Slovenci!).

Na galeriji sta bila poslanca dr. Laginja in Spinčić iz Istre, katerima je občinstvo prirejalo živahne ovacije.

Adresa, katero je poslal sabor cesarju, se glasi:

„Izvršujoč po zakonih dežele in po milosti Vašega Veličanstva svoj ustavni posel in v teh težkih časih je sklenil danes v svoji prvi seji sabor kraljestev Hrvatske, Slavonije in Dalmacije enodušno in z navdušenjem, pozdraviti svojega preljubljenega vladarja in kralja in deliti z njim težave in skrbi, zatrjujoč Mu, da bo hrvatski narod v svoji tradicionalni zvestobi in udanosti neomajno vztrajal pri kralju, dinastiji in domovini in žrtvoval vse za zmago našega orožja.“

Hrvaški narod je prepričan o zmagi in upa, da bodo doprinesene žrtve vseh narodov povzdignile slavo habsburške monarhije, a hrvatskemu narodu rešile ogroženo domovino; junaštvo pa in žrtve hrvatskih čet in naroda bodo jamstvo, da se zgodovinsko ločeni njeni deli po vojski pripojijo materi zemlji in se s tem omogoči, da hrvatski narod, združen in enoten v monarhiji, izpolni popolnoma nalogo, katero mu nalaga zgodovina, kultura, njegov narodni obstoj in moč ter interes vse monarhije.“

Svetovna vojna.

Avstrija — Italija.

Ob Soči so vedno hudi boji. Nemški listi poročajo, da so Italijani izgubili v prvih spopadih ob Soči 4000 mož mrtvih in ranjenih. Uradno se pa naznanja, da so bili v dneh 9. in 10. junija vsi italijanski napadi na vseh frontah odbiti. Novi napad proti delu goriškega utrjenega mostu se je zrušil v ognju dalmatinske deželne brambe. Brezuspšen je bil tudi napad sovražnika severno od Ronkov. Na obeh straneh Soče grme topovi.

Pri Tolminu so avstrijske armade izbornu krite v strelskih jarkih, ki so deloma vsekani v skalo.

Ob koroški meji je bil 10. junija popoldne odbit močan sovražni napad na Freikofel in slabši napad pri Volajskem jezeru.

Na Tirolskem so napadle italijanske brigade ob naših postojankah pri Peutelsteinu. Napad pri Cortinu d'Ampezzo je bil brezuspešen. Tudi ponočni napadi pri Landru so se končali z umikanjem sovražnika. Sicer pa na vsi tirolski meji govoré topovi kakor ob Soči.

Dne 11. in 12. junija so se vršili resnejši boji pri Plavah pod Sv. Goro. Italijani so hoteli zasesti svetogorske višine dne 11. junija, in sicer z brigado iz Ravenne. Boj se je končal s tem, da so se Italijani morali umakniti. Drugi dan zjutraj so pa Italijani Sočo znova prekoračili. Po ljutem boju se je posrečilo našim četam vreči sovražnika, ki je neprestano dobival ojačenja. Naši so obdržali svoje prejšnje postojanke trdno v svojih rokah, na pobočju gore pa je obležalo 1000 mrtvih ter zelo mnogo ranjenih Italijanov. Dosedaj so pririli Italijani na vzhodni breg Soče le pri Kobaridu in Trziču in so prišli do naše bojne fronte. Višine okoli Trziča so zasedli dne 10. junija. Dne 13. junija zvečer so se pri Plavah ponovili italijanski napadi, hudi kakor prejšnje dni, a sovražnik ni mogel prodreti.

Italijansko poročilo z dne 11. junija pravi, da so Italijani s topovi in strojnimi puškami obstreljevali Krn in da je potem kakih šest bataljonov avstrijskih čet odšlo iz Bovca ter so hoteli pasti Italijanom v hrbet. Naglo so se Italijani umaknili in ušli zajetju. Gradiško imajo Italijani zasedeno. Italija mora postaviti ob Soči en milijon mož, če hoče priti naprej, trdijo italijanski veščaki.

Italijanski listi priznavajo, da je ob srednji Soči njihova armada naletela na jako močne utrdbe, ki so zgrajene kakor trdnjave. Mislili so Italijani, da bodo dobili le v naglici izkopane utrdbe, pa so se grozovito varali.

Novi poizkusi Italijanov, da bi bili prišli do naših postojank pri Tolminu in Plavah, so ostali brez uspeha. Dne 14. junija je bil na posameznih oddelkih soške fronte mir. Neka prošnja italijanskih parlamentarjev, da bi se zaradi pokopa mrtvih ustavil ogenj, je bila iz vojaških ozirov od naše strani odklonjena.

Italijansko uradno poročilo z dne 14. junija pa pravi: „Naš napad na Koroškem se naglo in z uspehom nadaljuje. Po Volajskem sedlu smo zasedli ponoči 12. junija sedlo Velentia. To delo je bilo kaj težavno, kajti sovražnika smo morali preganjati od jarka do jarka, od čeri do čeri. Toda naše gorske čete so svoje delo sijajno izvršile. V nekaterih krajih meje se boji s topovi srednjega kalibra nadaljujejo. Drugod smo imeli vspehe in so naši razdeljali utrdbe, vojašnice in opazovališča. Dne 13. junija smo s težkimi topovi začeli obstreljevati Naborjet in smo kmalu dosegli znatne uspehe. Zgornje dele utrdbe smo upepelili, kar je povzročilo razstrelbo municijske zaloge. Ob Soči utrjujejo naše čete zadnje dni tiste kraje na levem bregu reke, katere smo zasedli. Pri Trziču je naša težka artiljerija razstrelila kanalski jez s kraja Campale, kjer je postavljena. Njen ogenj je dne 11. junija razdril železnico Gorico—Tržič blizu zagrajske postaje.“ (Cadorna.)

Pri bojih na Krnu je padel polkovnik Negretto in general d' Rossi je bil težko ranjen. Oba sta pripadala 12. polku bersalijerov.

O Tridentu pravijo Italijani, da je zelo trd oreh in da ni drugega kakor velika vojašnica, za

katero bode treba, če se jo bo zasedlo, veliko žrtvovati.

Dne 15. junija so Italijani poizkusili napraviti nove sunke, pa so bili povsod odbiti; tako ob Soči pri Tržiču, pri Zagraju in pri Plaveh, kakor tudi ob koroški meji vzhodno od prelaza Plöcken in na tirolski meji pri Peulensteinu. Jako ljuti boji so bili že večkrat za prelaz Plöcken. Ondi je pustilo svoje življenje mnogo hrebrih sinov naše domovine. Prelaz Plöcken (1363 m visok) veže Zilsko dolino na Koroškem z dolino Valgrande v Italiji. Tam okoli so višine Freikofel, Veliki in Mali Pal, Te višine so naši vzeli Italijanom.

V Milan so pripeljali do 15. junija 14 vlakov težko ranjenih vojakov.

V Švico je pobegnilo 13.000 laških vojakov.

Oddelki vojnega poročevalskega stana so se podali iz Galicije na italijansko bojišče.

Pet francoskih zrakoplovcev se je ponudilo italijanski vladi, da so pripravljeni vstopiti v njeno službo.

Italijanski slikar Aristide Sartorio je dobil nalog, da naj napravi škico avstrijskih čet, stoječih na levem bregu Soče. Prišel je tja na neko višino s štirimi spremljevalci: z dvema konjenikoma in dvema karabinijeroma. Ko so ga avstrijski vojaki zapazili, je hotel zbežati. Zašel je v neko močvirje in konj ga ni mogel nesti naprej. Bil je lahko ranjen in potem vjet. Slikar Sartorio je bil prej enkrat vodja umetniške šole v Weimaru.

Italijansko vojno brodovje pred Dubrovnikom.

Zadnjo soboto zjutraj ob štirih se je prikazalo 15 italijanskih ladij pred Dubrovnikom in so obstreljevale ondotno železniško progo. Ta čas je držal ravno neki vlak proti Dubrovniku navzdol in je srečno utekel. Italijani so vrgli kakih sto granat, škode so pa naredili komaj za 200 kron. Čez pol ure so sovražne ladje odšle in so potem obstreljevale svetilnik v Dubrovniku. Škoda na železnici je bila naglo popravljena.

Novice iz Italije.

V Italiji nič ne pričakujejo seznamov izgub. Vojne oblasti so tudi uredništvom listov prepovedale objavljati privatno sestavljena poročila izgub v vojski. — Ostro preganjajo na Italijanskem avstrijske vohune. Zadnji teden so en dan samo v Milanu zaprli 14 avstrijskih in nemških vohunov. — Pri zadnjem bombardiranju Benetk so padle bombe tudi na Markov trg. Med ribiškimi čolni je nastal velik strah, ker je ribiče obsul neki avstrijski aeroplan z jeklenimi pišcami. — V Bologni so postavili topove, s katerimi hočejo obstreljevati avstrijske zrakoplove. — V Milan so prignali par avstrijskih vojnih vjetnikov. — Kot prvi štabni častnik je padel v boju bersalzerski polkovnik Negretto, ki je bil s svojim bratom goreč oznanjevalec vojne. — Garibaldinske čete ne bodo samostojno nastopile; štirje sinovi starega Garibaldija so stopili kot prostaki v italijansko armado. — Neki milanski tovarnar je razpisal nagrado 50.000 lir, ki naj se razdeli med one vojake, kateri bodo vjeli prvih 500 Nemcev na bojišču. — Proti Nemcem se po Italiji povsod še ponavljajo izgrede. Niti nemškim Švicarjem Italijani ne priznajo. — Pri Florenci sta trčila dva tovarna vlaka in sta napravila veliko škodo.

Avstrija — Rusija.

V Galiciji in Bukovini naši dan na dan kaj naglo napredujejo. Dne 10. junija so armade Pflanzera-Baltina vrgle Ruse iz postojank severno od Olinije. Pri Obertinu in Horodenki so prodirali naši proti Dnjestru, katerega južni breg so Rusi skušali še držati. Vzhodno od Črnovic so Rusi tačas še stali ob Prutu in naše napadli, a bili so po kratkem boju odbiti.

Dne 11. junija so armade poveljnika Pflanzerja zopet zasedle več ruskih postojank. Jezierzan in Niežvisko, severno od Obertina, so vzele z naskokom. Nadalje so zmagovite čete prodirale proti Črnelici ter so severovzhodno od Horoderke prekoračile Dnjester. Osvojile so Zalesčike. Proti temu mestu so napravili Rusi zvečer in tekom noči obupne napade, a naši so jih zavrnil in sovražnik je imel prav težke izgube. Tudi napad nekega kozaskega polka se je v našem ognju popolnoma razbil.

V Bukovini so morali Rusi tudi zadnje svoje postojanke ob Prutu opustiti. Umikati so se začeli čez državno mejo z velikimi izgubami in naši so šli za njimi. — Armada Pflanzerja je vjela dne 11. junija po čvrstih bojih okoli 5000 Rusov. Južno od zgornjega Dnjestra so se boji še drugi dan nadaljevali. Rusi so napravili napad na Stanislavov, pa so bili zavrtnjeni. Dobili so nato Rusi ojačenja in so vnovič zasedli Žuravno. Drugi dan so pa ta kraj zopet zasedle naše čete.

Dne 12. junija so Pflanzerske armade v jugovzhodni Galiciji zopet zmagovito napredovale. Po trdovratnih bojih so zavzele Tišmienico, Tlumač in višine severno od Oleše. Južno od Črnelice se je pričel daljši boj, ki je trajal čez noč. Napade pri Zalesčikih so naši krvavo zavrtnili. Naše čete so prodirale nadalje iz Bukovine čez državno mejo rusko. Imeli so Rusi ob meji pripravljene prav močne postojanke, a tudi te so naši premagali, vrgli Ruse nazaj in zasedli več krajev v Besarabiji. Ko so naši šli za njimi čez mejo, so vjeli 1500 sovražnikov.

Ob zgornjem Dnjestru so naši in Nemci vspešno napadali v smeri proti Zidačevu, kjer so bile močne ruske sile na južnem bregu Dnjestra.

V srednji Galiciji je imel napad avstrijskih in nemških čet ta vspeh, da so naši zasedli Sienjavo, odbili močan ruski napad in v naskoku si osvojili vsa oporišča severno od Sienjave. Pri tem so vjeli naši 5000 Rusov. Dne 13. junija so po silno hudem boju prodrle naše čete vzhodno in južnovzhodno od Jaroslava rusko fronto ter prisilile sovražnika, da se je z najtežjimi izgubami umaknil. Po noči so se Rusi začeli umikati proti Moščiski in jugovzhodno od tega kraja. 13. junija je prišlo do bitke med Črnjavo in Sienjavo. Armada generala Mackensena je naskočila v 70 km dolgi fronti sovražne postojanke in naši so vjeli 16000 Rusov. Tudi čete generala Marwitza in generala Linsingena so napredovale.

Okolica ob Sanu je grozovito razdejana, 42 cm topovi so jo izpremenili v puščavo. Nekatere vasi so popolnoma porušene. Mesta Jaroslav, Dinov i. t. d. so v razvalinah. Tudi mnogo krasnih gradov, n. pr. kneza Sapiehe, grofa Krasicekega in drugih graščakov, so uničeni. Več lepih gozdov je posekanih.

Dne 14. junija so se vsled napada zveznih armad skoro na celi fronti v Galiciji razvili hudi boji. Armade nadvojvode Jožefa Ferdinanda, ki so zasedle Sienjavo, so začele prodirati na vzhodnem bregu Sana proti severu. Grad Piskorovice so zavzele z naskokom in vjele mnogo Rusov. Armada Mackensenova je pa prodirala med srditimi boji ob obeh straneh Krakovjeca na Olešice. V zvezi s to armado so čete generala Böhm-Ermollija napadle Ruse vzhodno od Moščiske, kjer Rusi branijo črto proti Grodeku. Ob gornjem Dnjestru stoji Linsingenova armada pred močnimi ruskimi silami, ki imajo zasedene mostove pri Mikolajevu, Zidačevu in Haliču. Ob spodnjem Dnjestru so pa armade Pflanzera-Baltina, ki stoje pred Nižnjovim in Črnelico in pri zavzetih Zalesčikih; te armade se dobro držijo proti vsem ruskim napadom. Deli Pflanzerske armade so v Besarabiji med Dnjestrom in Prutom tam stoječe ruske čete ponovno prisilile k umikanju in jih potisnile nazaj proti Hotinu in Prutu. Število ruskih vjetnikov se je 14. junija zvišalo za nekaj tisoč mož.

Južno od Dnjestra se boji nadaljujejo. Pri Derzovu, južno od Mikolajeva, so naše čete krvavo odbile štiri močne ruske napade. Rusi so zapustili bojišče in zbežali. Severozapadno od Žuravna prodirajo naši in Nemci proti Zidačevu in so vjeli dne 13. junija Rogusov. Tudi severno od Tlumača so naši vspešno napredovali in vjeli mnogo sovražnikov. Severno od Zalesčikov so Rusi napadli naše ob 11. uri ponoči na 6 km široki fronti, pa so bili z velikimi izgubami odbiti.

Vkljub najtrdovratnejši obrambi v Galiciji Rusi niso mogli ustaviti splošnega napada zvezniških armad. Umikajo se poraženi ruski zbori čez Cevkov—Lubačev in Ivanov nazaj. Južno od ceste na Lvov je vzela armada Böhm-Ermolli dne 15. junija po noči ruske postojanke na celi fronti z naskokom ter je vrgla Ruse čez Sadovo, Višnjo in Rutke nazaj. Čete armade Pflanzerske so ta dan vzele Nižnjov. Od 1.—15. junija so naši vjeli 108 častnikov, 122.300 mož ter dobili 53 topov, 137 strojnih pušk in 58 municijskih voz.

Med močvirjem ob Dnjestru in pri Žuravnem so Rusi zadnje dni nekoliko napredovali. Splošni položaj je tam neizpremenjen. Oč ruskim rojnih črt je bila le prva oborožena. Ko so te rojne črte začele napadati, so metali ruski zrakoplovci bombe proti mostu pri Žuravnem in napravili nekoliko škode. Kozaki so pa pustili konje, zlezli na drevesa ter nekaj časa streljali na naše čete. Potem so jih naši pregnali z dreves.

Nemčija — Rusija.

Ruski napadi na Nemce ob reki Dubisi so se dne 11. junija izjalovili. Severno od Prašniša so nemške čete napadle neko rusko postojanko ter dobile 150 Rusov, nekaj strojnih pušk in metalcev min v pest. Ob Ravki med Bolimovim in Sohačevim so Nemci vdrl v rusko postojanko in vjeli 500 Rusov. Napredovali so Nemci severovzhodno od Šavlov, vzeli z naskokom Kuže in vjeli 3950 mož ter zaplenili osem strojnih pušk. Ob cesti Mariampol-Kovno so Rusi dobili ojačenja in so se pričeli vnovič boji. Vsi ruski protinapadi južno od Bolimova so bili brezuspešni.

Listi poročajo, da so boji ob reki Dubisi zelo ljuti. Nemci in Rusi se tu vojskujejo z bajoneti tako, da včasih stojé do kolen v vodi. Sedaj se Rusom posreči, da vržejo Nemce čez vodo, sedaj zopet Nemcem, da so pogнали Ruse nazaj. Po cel dan divja boj sem in tja.

Blizu Evkovinje, severovzhodno od Šavel, so zavzeli Nemci nekatere ruske postojanke ter vjeli tri častnike in 300 mož. Južnovzhodno od ceste Mariampol-Kovno so nemške čete z naskokom premagale sprednjo rusko črto ter vjele dva častnika in 313 mož.

Vzhodno od Šavlov so nemške čete dne 14. junija z naskokom vzele vas Dankše ter vjele 4 častnike in 1660 mož. Rusi so brezuspešno napadali Nemce vzhodno od ceste Mariampol-Kovno. Na fronti Lipovo-Kalvarija so Nemci vdrl v ruske črte in si osvojili prednje jarke. Nadalje so dobili Nemci pri Orzicu vas Jednorožec, Črvenogoro in ondotni most, ter vjeli 325 Rusov.

Trdnjavo Osovec Nemci obstreljujejo od 5. ure popoldne do solnčnega zahoda s težkimi topovi. Vkljub dolgemu obstreljevanju še niso napravili trdnjavi znatne škode, kakor trdijo ruski poročevalci.

Vzhodno od Avgustova in severno od Bolimova so dne 15. junija ruske napade Nemci odbili. Napravili so dalje Nemci sunek proti Lipovu in Kalvariji, dobili nekaj ozemlja, 2400 vjetnikov ter tri strojne puške.

Nemčija — Francoska.

Francozi so zadnji čas poročali o zmagah, pa so naglo umolkneli. Na glavnem bojišču med Arrasom in Levierom, kamor so Francozi nagnali veliko čet in že nekaj dni napovedovali vspehe, jim usoda ni bila mila in jih je zadel težak poraz. Pri napadih na Loretsko višino in pri Neuville so bili Francozi odbiti. Tudi pri yerskem kanalu in v Champagni niso mogli naprej. Izgubili so Francozje bajé v zadnjih bojih 18.000 mož.

Vsled ruskih porazov so bili Francozi prisiljeni nastopiti bolj živahno in so dne 15. junija z Angleži vred na mnogih krajih naskočili Nemce z močnimi silami. Angleži so pri Ypernu Nemce potisnili nekoliko nazaj, pri Basseju sta se pa ponesrečila dva napada štirih angleških divizij. Angleži so izgubili veliko mož in več strojnih pušk. V Vogezih so Francozi napravili brezvspešen naskok pri reki Lanchu.

Napad na Karlsruhe.

Dne 14. junija je celo francosko zračno brodovje priplulo nad Karlsruhe in je eno uro metalo bombe na to neutrjeno mesto. 19 oseb je bilo ubitih, 14 težko in več lahko ranjenih. Veliko hiš okoli nadvojvodskega gradu je poškodovanih. V gradu je tačas bivala švedska kraljica. Vrgel je sovražnik 45 bomb. En sovražni zrakoplov je bil sestreljen in je padel na tla.

Napad na Angleško.

Nemško zračno brodovje je metalo zadnjo nedeljo bombe na Hull, razdrlo ladjedelnico ter ubilo 50 ljudi.

Rusija — Turčija.

V noči na 11. junij so ruske torpedovke imele boj s turško križarko „Midilli“ (Breslau) in so jo poškodovale. V Samsunu na maloazijski strani so ruske torpedovke porušile pristaniške naprave in potopile več ladij.

Srbija.

Grozno je trpela Srbija vsled kužnih bolezni. Med 326. tujimi in domačimi zdravniki, ki so služili v začetku vojne, jih je v zadnjih osmih mesecih umrlo 124, večinoma za legarjem. Med njimi sta telesni zdravnik kralja Petra in zdravnik vojvode Putnika.

Sicer so se pa Srbi začeli zadnji čas zelo gibati. Zasedli so v Albaniji Elbasan, Lu in pobojča miriditskih gor, ter gredo proti Lešu, Tirani in Draču. Italijani so osupnjeni vsled tega pohoda Srbov proti Adriji, ker ga niso pričakovali. Tudi v Bosni se nastop pričakuje. Kralj Peter in prestolonaslednik sta odpotovala na bojno črto.

Angleška, Francoska in Rusija si prizadevajo nagniti Srbijo h koncesijam v makedonskem vprašanju, da bi se pomirila Bolgarija.

Črna Gora.

Dvesto Črnogorcev je 13. junija napravilo napad na našo obmejno stražo južno od Avtovca. Boj je bil kratek. Naši so Črnogorce zavrnili. Drugače je položaj na jugovzhodu neizpremenjen.

Bolgarija.

Bolgarska vlada je kupila na Danskem veliko množino pušk in jih bo dobila po železnici preko Romunije.

Albanija.

V Albanijo ne silijo samo Srbi, ampak tudi Črnogorci in Grki. Srbi proti Draču, Črnogorci proti Skadru in Grki proti Beratu. Črnogorci so zasedli že več točk ob reki Bojani in so Taraboš oborožili s topovi.

Angleška.

Na pritisk Rusije namerava Angleška izbaciti iz ministrstva vse člane, ki so židovskega pokolenja.

Vojna v zraku.

Neki angleški letalec je vrgel pri Gentu več bomb na neki nemški Zeppelinov zrakoplov. Bombe so zažgale zrakoplov, ki je padel poleg samostana sv. Elizabete v Gentu na tla. V samostanu je pričelo goreti. Sledili so strašni prizori. Več oseb je bilo mrtvih.

Amerika in Nemčija.

Amerika je z ozirom na to, da je bila „Lusitanija“, na kateri se je vozilo precej Amerikancev, potopljena, poslala Nemčiji noto, ki je precej zmerno pisana, in ni ultimatumu prav nič podobna. Amerika samo zahteva, da naj se v prihodnje ne uničuje življenje ameriških državljanov in da naj se trgovske ladje s podmorskimi čolni ne napadajo, marveč naj se išče pot, da bo mogoče to zadevo prijateljski uravnati.

Italijanski podmorski čoln potopljen. Avstrijski podmorski čoln je v severni Adriji torpediral in potopil italijanski podmorski čoln „Medusa“. Nekaj mož posadke so naši vjeli.

Nemški podmorski čoln „U 14“ je bil od angleških ladij potopljen. 44 mož posadke so ribiči rešili.

Ruska ladja potopljena. Ponoči 10. junija je v Črnem morju turška križarica „Midilli“ potopila ruskega velikega torpednega rušilca in se je nepoškodovana vrnila pred Carigrad.

Za invalide in svoje padlih in umrlih vojakov ter invalidov.

Na podlagi odredbe ministrstva za deželno brambo dobé invalidi, katerih delazmožnost se je zmanjšala za najmanj 20% do 50%, 60 kron letno, invalidi, katerih delazmožnost se je zmanjšala od 50% do 100%, 120 K, invalidi, ki so za delo popolnoma nesposobni, pa 180 K letno.

Svojci invalidov dobé: Žena invalida, ki dobiva podporo ne glede na višino, dobi 60 K, vsak zakonski ali nezakonski otrok invalida, ki dobiva podporo po 60, oziroma 120 K, po 36 K, vsak otrok invalida, ki dobiva po 180 kron, pa

po 60 K. Po 60 K dobi zakonski oče ali stari oče ali nezakonska mati in stara mati, nadalje zakonski oče nezakonske matere invalida, ki vleče podporo, vendar ne sme vsota podpor vseh svojcev presegati 120 K.

Svojci padlih ali umrlih vojakov dobé: Vdova 120 K; po 12 K vsak zakonski ali legitimiran otrok brez očeta; po 36 K, če je en sam otrok, po 30 K, če sta dva, po 24 K, če so trije, po 18 K, če so štirje ali več otrok brez očeta in matere. Po 60 K dobi vsaka nezakonska sirota, če vleče vdova podporo po 108 K, vsaka nezakonska sirota, katero je padli ali umrli preskrboval, če je samo ena; če sta dve, pa 102 K, če tri pa 96 K, če štiri ali več, po 90 K. — Po 60 K dobi zakonski oče ali stari oče, zakonska ali nezakonska mati in stara mati, nadalje zakonski oče nezakonske matere s pripombo, da vsota vseh ostalih ne sme presegati 120 K. Pri tem pridejo v prvi vrsti v poštev stariši, v drugi vrsti pa stari očetje, oziroma stare matere, in sicer po rodovniku. Dečki dobivajo podporo do 16. leta, deklice pa do 14. leta. Svojci pogrešenih vojakov dobe isto podporo, kot svojci padlih ali umrlih vojakov. Podpore se izplačujejo v mesečnih obrokih in sicer naprej.

Avstrijskim narodom!

V tem trenutku, ko dvoglavi orel po desetmesečni brezprimerni borbi z neupognjeno močjo in jeklenim pogumom vzdiga svoje mogočne noge na nove odločilne udarce, da uniči svoje dose-danje sovražnike, nam Italija, ki je celih 33 let uživala dobrote za to deželo blažene zveze z našo drago domovino, zavratno napove vojno! Naši slavni armadi, v katere vrstah se narodi avstrijski prekašajo v heroičnih krepostih, se bližajo novi boji! V zvezi z Nemčijo, našo drago zaveznico, v trdnem zaupanju v Boga, v svesti si pravične stvari in svoje moči, se slavno razreši tudi ta nova naloga.

Narodi avstrijski!

Zaradi Vašega domoljubnega požrtvovalnega mišljenja so Rdečemu križu doslej dospeli bogati darovi, ki so mu omogočili, da je olajšal marsikatero rano, ki nam jo je vsekala vsiljena vojna, da je ozdravelo mnogo Vaših sinov, ki so krvaveli na polju časti, in bilo nanovo uvrščenih v armado, invalide pa usposobiti za koristne ude človeške družbe. V polni zavesti velikodušnosti vseh narodov naše domovine apeliram na zavednost Vaše patriotične dolžnosti s prošnjo, da tudi nadalje kar najiskrenejše pospešujete človekoljubno delovanje avstrijske družbe Rdečega križa in s tem uresničite našega veličastnega vladarja, Njegovega Veličanstva cesarja in kralja geslo „Z združenimi močmi“ v brambo domovine, v prid armade, Vaših očetov, sinov in bratov.

Na Dunaju, dne 9. junija 1915.

Nadvojvoda Franc Salvator,

general konjstva, generalni inšpektor prostovoljne zdravstvene službe in protektor namestnik avstrijske družbe Rdečega križa.

POLITIČNI PREGLED.

Konec zveze z zahrbtnim prijateljem. Nikogar tako ne veselijo, da je binavski Lah vrgel od sebe krinko in z napovedjo vojne pokazal svoje pravo lice, kakor Slovence in Hrvate v Primorju in Istri. Koliko so ti naši rojaki ondi trpeli pred zvitim in na „zvezo“ se opirajočim Italijanom, je težko dopovedati. Občina za občino je vkljub velikemu naporu naših mož padala v italijansko žrelo. „Legā nazionale“ je zidala v čisto slovenskih in hrvaških krajih svoje šole, da bi naglo poitalijančila naše otroke. Irredentovci so lahko dosegli vse, kar so si izmislili, saj so imeli dobrega zagovornika pri avstrijski vladi, namreč italijanskega zunanjega ministra. Če je kdo hotel kakemu irredentovcu le las skriviti, precej se je za „neodrešence“ potegnil italijanski zunanji minister, in to še celo v slučajih, ko je bilo očitno, da je krivda na oni strani. Admiral pl. Ripper je spravil na dan grozne goljufije irredentovcev na magistratu v Pulju, pa je bil vpo-kojen. Izvrstni namestnik princ Hohenlohe je bil prestavljen iz Trsta, ko je hotel s tržaškega magistrata odpraviti regnikole, ki so bili zagrizeni framasonski irredentovci. Tako so po vseh naših laških mestih imeli irredentovci prvo besedo pri občini in seveda dostop do denarja. Ko je močno pritiskal italijanski zunanji minister, so tudi ne-ljubi mu avstrijski ministri morali odstopiti. Ven-dar imajo Slovani na Primorskem in v Istri po številu veliko večino. Ta slovanska večina utegne priti do svojih pravic, katere je doslej teptala Italija s svojim vplivom na avstrijske razmere. Prav je govoril dr. Šusteršič v Budimpešti, ko je dejal, da je naš največji sovražnik Italija.

Vojaki in božja služba. S cesarjevim ukazom je razglasil avstrijski vojaški škof Bielik, da naj se vse vojaštvo ob nedeljah in praznikih udeležuje božje službe in da naj imajo vojni kurati tudi primerne govore. Tudi naj se vojakom da prilika, da lahko o pravem času prejema jo sv. zakramente.

Duhovniki v italijanski armadi. V itali-janski armadi je 18.000 duhovnikov in redovnikov. Med njimi jih služi 700, ki so vojaški kapelani, 1000 jih je pri saniteti, vsi drugi so pa pravi vojaki in služijo v armadi z orožjem v roki.

Ruski vrhovni poveljnik Nikolaj Nikola-jevič je baje res bolan in se nahaja v Moskvi, da se bo dal operirati.

Industrijci na Ruskem. V Petrogradu so imeli shod ruski industrijci in trgovci. Povdarjalo se je na shodu, da naj izgine strankarski duh med člani dume in da naj se zdaj vse žrtvuje za vojsko in za srečno zmago domovine.

Rusom manjka streliva. Iz Petrograda se poroča, da je hrabrost ruske armade sicer neomajana in da se je, odkar so odpravili monopol na žganje, povzdignila delamožnost delavcev za 30%, da je pa hrabrost ruske armade zastoj, če ni streliva. Rusija pričakuje, da se bo ravno-težje izravnilo, kadar ji bodo zavezniki preskrbeli streliva, oziroma, kadar ga dobi iz Amerike, kjer ga je naročila za 83 milijonov dolarjev.

Naročila vojnih potrebščin v Ameriki. Angleška je naročila velikanske množine vojnega materiala v Ameriki. Dan za dnevom zapuščajo ladje, obložene s patroni, šrapneli, bombami, bo-dečo žico Novi York. Ravno kar se je izgotovilo za Angleško tudi 10 podmorskih čolnov.

Rusi in Francozi. Ruski list „Novoje Vremja“ se zelo jezi nad Francozi, ker se njihovi napadi ne vrše v pravem redu in sploh Francozi ne kažejo resne volje, da bi bili o pravem času napadli Nemce. List se nadeja, da bode Joffre res že vendar enkrat nastopil z napovedano ve-liko ofenzivo proti Nemcem, ter rešil Ruse iz nevarnega položaja, da pritiska na-nje velika nemška moč.

NOVIČAR.

Zatvoritev šol. Naučni minister je odredil, da se bodo v Avstriji zatvorile vse srednje šole dne 26. junija. V Kranju bodeta pa gimnazija in ljudska šola končali leto že jutri.

Poljski delavci. Med begunci iz Galicije in Bukovine je v kranjskem okrajnem glavarstvu še nekoliko takih, ki so zmožni za delo na polju in travnikih. Kdor kakega delavca ali delavko potrebuje, naj se oglasi pri odboru za begunce, ki ima svojo pisarno odprto od 9—12 ure dopoldne v župnišču v Kranju.

Prenehali so izhajati listi: „Primorec“ v Gorici, „Piccolo“ v Trstu, „Naša Sloga“ v Pulju in „Pučki prijatelj“ v Pazinu.

„Obči pokojninski zavod za nameš-čence v Trstu“ je prestavljen na Dunaj. Notranji minister je razpustil njegov dosedanji odbor.

Beguncem je vlada povišala podporo na dnevni 90 vinarjev.

Iz ruskega vjetništva sta se oglasila France Suden iz Sebenj pri Križah in Franc Omejec iz Št. Vida nad Ljubljano.

V Teheran je pobegnil iz ruskega vjetništva Ivan Sajovic iz Velesovega. Pisal je svoji sestri, da se mu ondi prav dobro godi in da mu Perzi, ker je Avstrijec, lepo strežejo.

Padel je v Bukovini dne 16. maja selški nadučitelj Alojzij Koprivec, star 32 let.

V Kropi je umrla posestnica gospa Terezija Magušar.

Hudomušnik. „Ti grdi fant ti!“ — se za-dere neka gospa nad dečkom, katerega je ravno zasačila, ko je jemal jajčka iz ptičjega gnezda in razdiral gnezdo — „ti porednež ti, kako si ne-usmiljen! Ali nič ne pomisliš, kako bo starka jokala, ko bo prišla nazaj...“ „Nič ne bo jokala“, reče deček. „Zakaj ne?“ „Zato, ker je mrtva!“ „Kako pa veš, da je mrtva?“ „Saj jo vidim, gospa, za Vašim klobukom!“

Ugotovitev identitete umrlih vojakov. Skupni osrednji poizvedovalni urad „Rdečega križa“ na Dunaju bo dal vse vposlane slike in popise oseb umrlih neznanih vojakov včasih razmnožiti in jih bo pošiljal potom političnih deželnih oblastij na c. kr. okrajna glavarstva in magistratom mest z lastnim statutom, da se omogoči ugotovitev identitete. Na Kranjskem bodo te slike in popisi na vpogled pri vseh c. kr. okrajnih glavarstvih in pri mestnem magi-

stratu v Ljubljani. Popolnoma zanesljive ugotovitve je z vsemi podatki naznaniti neposredno skupnemu proizvodovalnemu uradu „Rdečega križa“ na Dunaju VII. — C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, dne 13. junija 1915.

Razglas. Da se napravi red v cestnem obratu, razglašajo se s tem ponovno najvažnejša določila cestno-policijskega reda, ki ima veljati za vse ceste. 1. Vsako vozilo se ima na levo izogibati in ima na desno naprej voziti ter se naprej voziti in nasproti prihajajočim vozilom brez obotavljanja ogniti. Za kolesarje veljajo ravno iste določbe. 2. Po mostovih, po katerih je hitra vožnja na prepovednih deskah prepovedana, in po lesenih mostovih sme se le v koraku voziti. 3. Vsi za prevažanje namenjeni vozovi morajo imeti razločen napis, ki mora obsegati ime, priimek in stanovališče lastnika vozila. 4. Ob temni noči mora imeti vsak voz s seboj razsvetljeno, od daleč vidno svetilko. 5. Med vožnjo voznik ne sme zapustiti svojega voza. 6. Prepovedano je vozniku na vozu spati. 7. Pokanje z bičem je v zdržema stoječih krajih brezpogojno, na odprti cesti pa takrat prepovedano, kadar se kakšen voz pelje mimo, ali kadar se živina žene mimo. Prestopki teh določil se bodo — da se že enkrat doseže to, kar se je z opetovanimi razglasi hotelo doseči — najstrožje eksperimentalno kaznovati in sicer si kazensko postopanje pridržuje c. kr. okrajno glavarstvo samo. Nadzorovalni organi imajo strog nalog — in na to se prebivalstvo še posebno opozarja — vsacega, ki zakrivi kak prestopok gori navedenih določil, takoj prijeti in ga pripeljati pred kazensko oblast. Vozila oddala se bodo na stroške voznika v oskrbo najbližji gostilni in se bodo stroški takoj izterjali. Za iztirljivost jamči vozilo samo. S tem razglasom razglašajo se gori navedena določila, katerih se je v svrhu neobhodno potrebnega cestnega reda v cestnem prometu pri sedanjih razmerah brezpogojno držati, s pozivom na prebivalstvo, da ta določila brezpogojno upošteva, ter v svesti, da zavednost prebivalstva ne bode dala kazenski oblasti povoda seči po sredstvih, ki so gori dovolj jasno označena. — C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, dne 15. junija 1915.

Steckenpferd lilijno-mlečno milo

od Bergmann & Co., Tetschen ob Elbi

je čedalje bolj priljubljeno in razširjeno radi priznane vpliva proti pegam in dokazane nedosegljive vrednosti z ozirom na negovanje kože in telesne lepote. Tisoči priznanih pism. Mnogoštevilna odlikovanja! Pazite pri nakupu izrecno na znamko „Steckenpferd“ in na celi naslov. Cena 1 krono v lekarnah, drogerijah in parfumerijah itd. Istotako priporočila vredno je tudi Bergmanovo lilijno mazilo „Manera“ za ohranitev lepih in nežnih ženskih rok. Cena 80 v za tubo.

Iz Letopisov ljubljanskih jezuitov.

Posnel Ant. Koblar.

(Dalje.)

Leta 1621. Iz našega najnižjega razreda smo 70 „abecedarjev“ poslali v šolo sv. Nikolaja. Za premije dijakom je dal Krištof Plankei, oglejski naddijakon in župnik kamniški, 100 gld. Napravil je ta župnik z 2000 gld. tudi dijaško ustanovo, katero naj uživajo 4 dijaki iz njegovega sorodstva. Dodal je tej ustanovi jezuitski rektor 3000 gld. Ferdinand II. je bil dal jezuitom beneficij presv. Trojice v celjski župni cerkvi. Za oltar tega beneficija so poslali jezuitje v Celje novo podobo Matere božje iz svoje kapele, celjskemu župniku so pa plačevali na leto po 12 gld. za maše pri tem oltarju. Ljubljanski zlatar Lovrenc Raisinger je dobil za veliki oltar pri sv. Jakobu, katerega je zelo pozlatil, 1800 gld.

Leta 1622. Dne 12. marca sta bila v Rimu svetnikom prišeta sv. Ignacij in sv. Frančišek. Ko je škof Hren to izvedel, je brž napravil slovesno procesijo iz stolnice k sv. Jakobu. Pridigoval je vikar Adam Sonntner o novih svetnikih. Dne 6. maja od 12. ure opoldne do 1. ure popoldne je bil v Ljubljani strašen potres, ki je porušil mesto in napravil mnogo škode. Razzvonikov sv. Jakoba je potres odtrgal ime Jezusovo. V nedeljo po sv. Rešnjem Telesu je imel

škof procesijo z Najsvetejšim iz cerkve sv. Jakoba proti lipi in okrog po trgu. Dne 5. junija (v nedeljo po osmini sv. Rešnjega Telesa) je bila v cerkvi sv. Jakoba glavna slovesnost zaradi praznovanja sv. Ignacija.

Leta 1623. Za odvrnitev kuge je bila procesija k cerkvi sv. Jakoba. Dne 12. novembra so dospele iz Rima svetinje sv. Januvarija in Minklisija, katere so slovesno prenesli iz stolnice k sv. Jakobu. Ribstvo, katero je bil podaril cesar jezuitom, se je dalo bistriškemu priorju za čas njegovega življenja proti temu, da bo pošiljal vsako leto kolegiju za 100 kosil rib. Sv. Aleša dan je nastal požar pri sv. Petru in je uničil od poldneva do štirih popoldne 130 hiš.

Leta 1624. V cerkvi sv. Jakoba je bil pokopan Adam pl. Valvasor. Slikar, ki je zlatil oltar Matere Božje v cerkvi, se je ondi zgrudil mrtev, zadet od mrlvouda.

Leta 1625. Izpreobrnila sta se deželni maršal in dedni komornik Theodorik pl. Auersperg in njegov starejši sin. Škof je zapovedal, da naj se god sv. Ignacija praznuje. Na dan sv. Frančiška je bila pri sv. Jakobu nemška pridiga. Na praznik čistega spočetja Marije Device so oni člani Marijine družbe prejeli sv. obhajilo. Bila je slovesna služba božja, katero je imel škof, in ljudi je bila polna cerkev kot bi bila velika noč, a ne delavnik. Auersperg je daroval 3000 gld. za kolegij in Adam Valvasor 300 gld. V cerkvi sv. Jakoba se je dalo napraviti na stene 6 novih podob jezuitskih svetnikov. Obhajancev je bilo 11.000.

Leta 1626. Izpreobrnila se je gospa pl. Auersperg s snego. Umrl je stiški opat Jakob, ki je bil poseben dobrotnik jezuitov, in za njim je bil izvoljen za opata Matej. Cerkev sv. Jakoba je dobila nove orglje, ki so stale 1000 gld. Dobrotnika cerkve sta bila župnik Krištof Plankel in menški župnik Andrej Šega. Dva nova antipedija sta stala 580 gld.

Leta 1627. To leto je bilo 14 spreobrnjenec, večinoma plemenitnikov. Za predsednika bratovščine Matere božje je bil izvoljen Friderik pl. Auersperg, namestnik kranjskega glavarja, v načelnštvo sta bila pa izvoljena: Oktavij Panizol in Žiga Paradeiser.

Leta 1628—1633. Izpreobrnjenec je bilo leta 1628. skupaj 53, leta 1629. jih je bilo 28, leta 1630. pa 10, 1631. pet in leta 1633. deset.

Leta 1634. Umrl je to leto knez Ulrik pl. Eggenberg, vojvoda Krumlovski in vodja cesarskega sveta, ki je zapustil kolegiju 500 gld. Njegovo srce so pokopali v cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani, truplo pa pri frančiškanih v Gradcu. Umrl je to leto tudi Theodorik pl. Auersperg, od jezuitov nekdanji izpreobrnen in sedaj za smrt pripravljen. Zapustil je tri sinove, grofa Ulbinka, Vajkarda, in Hervarda, vse v imenitnih službah. Vajkard je bil cesarski poslanik v Hamburgu. Umrl je tudi prošt Bobek, škof pičenski. Ko so Bobkovo krsto nesli iz cerkve sv. Jakoba, se je utrgal kembelj pri velikem zvonu in je priletel med množico na trg, kjer se je globoko zasadil v tla, k sreči pa nikogar ni poškodoval. V Loki

so ustanovili jezuitje bratovščino sv. Rešnjega Telesa.

Leta 1635. Izpreobrnjenec je bilo 13, obhajancev pa 18.000. Po pokojnem generalnem vikarju Sonntnerju je dobil kolegij 1000 gld.

Leta 1636. Izpreobrnjenec 8, obhajancev 26.000. Jezuitje imajo vsako leto ekskurz v Loko in Kamnik.

Leta 1637. Izpreobrnjenec 5, obhajancev 16.000.

Leta 1638. Izpreobrnjenec štiri. Umrl je stiški opat Janez. Obhajanih je bilo v Ljubljani 18.000 in v Pleterjah 5000.

Leta 1639. Obhajanih 17.000. Imeli so jezuitje ekskurz v Idrijo. Kamniški župnik Krištof Plankel bi bil rad postal jezuit. Ker pa je imel vže nad 60 let, ga niso mogli sprejeti, zato je daroval pred smrtjo vse svoje imetje jezuitom. To premoženje je zneslo nad 900 zlatov, skupaj nad 3000 gld., zase je pokojnik ohranil le 40 zlatov. Vsega skupaj je daroval v življenju kolegiju nad 8000 gld. Pokopan je bil v cerkvi sv. Jakoba.

(Dalje prih.)

Pozor, članice Marijinih družb!

Izšel je v naši tiskarni Bleiweisov družbeni molitvenik: „Hči Brezmadežne“, ki obsega okrog 450 strani. Oblika je ista kakor pri „Tolažba dušam v vicah“. V prvem delu je ponatisnjen stanovski pouk, katerega so v prvi izdaji Slovenke z velikim navdušenjem sprejele. V drugem, novem delu je bogat marijanski molitvenik, ki nudi poleg drugih posebno veliko obhajalnih molitev in vse za družbe potrebne molitve. Pesmi je nad 30. Velja pa molitvenik rdečobrezan 3 K. Naroča se lahko takoj pri „Tiskovnem društvu“ v Kranju.

Velika svota denarja

se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. — Brezplačna pojasnila pošilja: Srečkovno zastopstvo 19, Ljubljana.

Umetni zobje!

Ne da bi se izruvale zobne korenine, se ustavljajo

amerikanski umetni zobje

posamezno ali celo zobovje, kakor se tudi

plombirajo zobje

21

vsak dan od 8. ure dopoldne do 6. ure zvečer v konc. zobotehničnem ateljeju

O. Seydl, Ljubljana.

Stritarjeva ulica št. 7.

Vizitnice, kuverte, pisemske papirje, računske zaključke ter sploh vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje najličneje in ceno TISKARNA „TISK. DRUŠTVA“ V KRANJU

PERICE za „Rdeči križ“ v Kranju.

Vojaška bolnica v Kranju potrebuje več peric, ki bodo prevzemale perilo bolnih in ranjenih za pranje na dom.

Zaslужek 4 — 6 K na dan.

Zglasiti se je pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Kranju.

Čisto novo
in moderno

blago za ženske in moške
obleke radi prevelikega
nakupa in velike zaloge
prodajam

po lastni ceni
IVAN SAVNIK
Kranj, pri Besenčanu.